

Lærling, der lærer sit Fag i Sverige, er sikkert ikke bedre end den, der lærer Faget her. Men Aarsagen er den, at man derovre ikke har en Lærlingelov, som hjemler Læremestrene Ret til i Kontrakten at fastsætte Lønnens Størrelse. Lønnen fastsættes der ud fra den Betragtning, at den unge Lærling er en Arbejdskraft, og hver Gang der foregaar en Lønbevægelse i et Fag, fastsætter man samtidig Lønnen for Lærlingene i Faget. Nu kan jeg godt forstaa, at det ærede Medlem Hr. Kayser ikke kan være med til saadanne moderne Tilstande, og derfor er det mig ogsaa klart, at en Gennemførelse deraf vistnok er umulig. Men jeg maa gøre opmærksom paa, at Udviklingen ogsaa her i Landet er gaaet i en saadan Retning, at vi maa tage Hensyn til den og ikke kan rette os efter de gamle Lavstilstande, som aldrig mere kommer tilbage.

Det er i en Række Haandværksfag en Kendsgerning — det kan jeg paavise — at Folk, som har staaet i Lære i 4—5 Aar, i de allerfleste Tilfælde den Dag, deres Læretid slutter, egentlig først har skullet begynde at lære, fordi de faktisk i Læreaarene intet eller saa godt som intet har lært. Det er derfor nødvendigt, at der kommer et Tilsyn med dette. Det sker ret ofte, at en Svend, der har udstaaet sin Læretid, og som ikke kan faa Beskæftigelse i sit Fag, fordi hans Kundskaber i det er saa ringe, at ingen Mester kan være tjent med at give ham Arbejde, da som Følge af, at han ikke kan faa Arbejde som Svend, køber sig et Borgerkab som Mester og saa antager 1—2—3—4 Lærlinge og søger at udnytte disse paa en for sig selv fordelagtig Maade. Det er et System, som i stor Udstrækning drives indenfor Haandværksfag, men som jeg antager, at det høje Ting er enigt med mig i, at der bør sættes en Stopper for. Den sidste ærede Taler (Kayser) spurgte, med hvilken Ret man griber ind paa dette Omraade, og sagde, at han ikke kunde forstaa, at man skulde være Mester for at kunne uddanne Lærlinge. Jeg synes dog virkelig, at man ikke kan lade et Menneske, som ikke selv har noget som helst Kendskab til hverken Teknikken eller de praktiske Forhold i sit Fag, oplære en anden.

Der er adskillige Bestemmelser i Lovforslaget, der tager Sigte paa at beskytte Lærlinge paa dette Omraade, og det er jo

overordentlig godt. Jeg er ikke ganske sikker paa, at tvungne Svendprøver er heldige, og under den Form, hvorunder vi har dem nu, er de absolut uheldige, fordi de virker til, at de unge Mennesker ikke faar den nødvendige Uddannelse, som de burde have.

Det vigtigste for mig er, at det sociale Spørgsmaal tages op til nøje Overvejelse, det tekniske og rent haandværksmæssige Spørgsmaal sideordnet dermed. Jeg vil gøre opmærksom paa, at i de fleste Industrier har man ikke noget i Retning af Lærlinge. Naar et ungt Menneske bliver antaget til at passe en Maskine, kalder man den paa-gældende for Medhjælper. Samme Benævnelse benytter man i Handelsstanden om de unge, der begynder deres Arbejde. Denne Benævnelse forekommer mig langt smukkere end den forældede Benævnelse Lærling. Det forekommer mig, at „Medhjælper“ var langt at foretrække ogsaa som Benævnelse for de unge indenfor Haandværket; den angiver det, de i Virkeligheden er. Og fra denne deres virkelige Stilling bør man gaa ud ved Bedømmelsen af deres Forhold. Paa den Maade vilde man faa dette gamle Lærespørgsmaal ind i den Gænge, som Samfundsudviklingen kræver.

Jeg vil haabe, at det Udvalg, som bliver nedsat om denne Sag, vil tage alle de Spørgsmaal, jeg har berørt under nøje Overvejelse, og jeg haaber, at den højtærede Indenrigsminister ikke vil betragte denne Sag fra et rent politisk Standpunkt. Det forekommer mig, at man ikke kan gøre det. Det er ingen politisk Sag. Det er en for de unge Mennesker overordentlig vigtig Sag. Jeg vil derfor henstille til det høje Ting at anlægge saadanne Synspunkter, at den Lov, vi faar, maa være i Overensstemmelse med Udviklingen.

Gerhard Nielsen: Indtil for faa Aar siden var i saa godt som alle Fag det Forhold herskende, at der i Almindelighed var Lærlinge nok. Der var maaske et enkelt Fag, med hvilket det ikke var Tilfældet, men i de allerfleste Fag var det saaledes. Men for nogle faa Aar tilbage ændrede dette Forhold sig. I en hel Række Fag mærkede Læremestrene, at det var vanskeligt at faa Lærlinge. Man saa ofte i Aviserne Avertissementer om, at der antoges